

ПОСІБНИК ІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ
ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 ТА
РЕЗОЛЮЦІЙ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН
«ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»

Подяка

ООН Жінки хотіли би висловити вдячність Ейслінг Свейн та Кесерін О'Рурке – авторкам, відповідальним за підготовку цієї публікації.

Цю публікацію можна вільно використовувати у некомерційних цілях, із зазначенням ООН Жінки. Будь-яке інше використання публікації має відбуватися із дозволу ООН Жінки у письмовому вигляді, який організація може надати після надходження письмового прохання про надання дозволу. Будь-яке використання змісту, повністю чи частково, у будь-якому паперовому чи електронному вигляді, включаючи публікацію онлайн, повинно супроводжуватися зазначенням ООН Жінки як оригінального видавця, або ж зазначенням авторського права ООН Жінки таким чином: «Авторське право © 2015 Структура Організації Об'єднаних Націй з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок. Усі права на використання у будь-якій країні світу збережено». Жоден користувач не уповноважений надавати право на публікацію чи зміст, які можуть обмежити права ООН Жінки.

Погляди, висловлені у цій публікації, – це погляди авторок, і вони не обов'язково відображають думку ООН Жінки, Організації Об'єднаних Націй чи будь-які іншої організації, пов'язаної з ними.

© 2015 ООН Жінки. Усі права збережено.

Дизайн: Деммсевідж Інк.

ПОСІБНИК ІЗ РЕАЛІЗАЦІЇ
ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 ТА
РЕЗОЛЮЦІЙ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН
«ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	6
------------------------------------	---

РОЗДІЛ 1 ВСТУП	7
Вступ	7
Як користуватися Посібником	7

РОЗДІЛ 2 ОГЛЯД ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 КОНВЕНЦІЇ ПРО ЛІКВІДАЦІЮ ВСІХ ФОРМ ДИСКРИМІНАЦІЇ ЩОДО ЖІНОК І РЕЗОЛЮЦІЙ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН «ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»	8
Базова інформація про Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок і Загальну рекомендацію № 30	8
Базова інформація про резолюції Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека»	9

РОЗДІЛ 3 ЗМІСТ ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 І РЕЗОЛЮЦІЙ «ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»	11
Вступ	11
Зміст Загальної рекомендації № 30 і резолюцій ЖМБ.	12

РОЗДІЛ 4 ПІДЗВІТНІСТЬ ТА ЗВІТУВАННЯ	20
Вступ	20
Звітування Держав перед Комітетом з ліквідації дискримінації щодо жінок	20
Рада ООН з прав людини	26
Звітування перед Радою Безпеки	26
Інструменти реалізації та моніторингу, пов'язані з резолюціями ЖМБ	26

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

CEDAW	Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок
ЗР 30	Загальна рекомендація № 30 щодо становища жінок в умовах запобігання конфлікту, у конфліктних і постконфліктних ситуаціях
НПД	Національний план дій (щодо жінок, миру, безпеки)
ОП	Операційний пункт
СЕН	Сексуальна експлуатація і наруга
ГС ООН	Генеральний Секретар ООН
Резолюція РБ ООН	Резолюція Ради Безпеки ООН
УПО	Універсальний періодичний огляд
ЖМБ	Жінки, мир, безпека

РОЗДІЛ 1

ВСТУП

Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок (CEDAW) та Резолюції Ради Безпеки ООН (Резолюції РБ ООН) «Жінки, мир, безпека» (ЖМБ) визначили важливі зобов'язання щодо захисту прав жінок і досягнення ґендерної рівності, які пов'язані з питаннями миру та безпеки у світі.

Прийняття Комітетом з ліквідації дискримінації щодо жінок (надалі – Комітет CEDAW) Загальної рекомендації №30 щодо становища жінок в умовах запобігання конфлікту, у конфліктних і постконфліктних ситуаціях (ЗР 30), у жовтні 2013 року, посилило і розтлумачило застосування Конвенції щодо низки ситуацій, у контексті конфліктів і кризових політичних ситуацій. У ній також визначено і підтверджено зв'язок Конвенції із планом роботи Ради Безпеки ООН з питань жінок, миру та безпеки. У поєднанні вони створюють фундаментальну основу для включення питань ґендерної рівності до питань попередження конфліктів, розбудови миру та відновлення після конфліктів.

Мета цього Посібника – підвищити рівень обізнаності щодо цих рамкових основ і розширити розуміння того, як Конвенція і резолюції «Жінки, мир, безпека» можуть спільно впроваджуватися і використовуватися для посилення взаємоефективності. У Посібнику наведено огляд механізмів забезпечення звітності та моніторингу стосовно ЗР 30 і резолюцій ЖМБ, спрямованих на підвищення підзвітності за цим документами. У ньому наводяться рекомендації щодо того, яким чином реалізація ЗР 30 і резолюцій ЖМБ можуть взаємопосилюватися, зокрема, в аспекті звітності.

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ ПОСІБНИКОМ

Посібник поділений на кілька окремих розділів, щоб користувачі мали доступ до різноманітної інформації і рекомендацій, які найбільше стосуються їхньої роботи, а також мали можливість прочитати і використовувати Посібник цілісно. Посібник структуровано таким чином:

- Розділ 1: Вступ
- Розділ 2: Огляд Загальної рекомендації №30 CEDAW і Резолюцій Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека»
- Розділ 3: Зміст Загальної рекомендації №30 і Резолюцій «Жінки, мир, безпека»
- Розділ 4: Підзвітність і звітування

РОЗДІЛ 2

ОГЛЯД ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 CEDAW І РЕЗОЛЮЦІЙ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН «ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»

У цьому розділі наведено огляд базової інформації про Загальну рекомендацію № 30 CEDAW і Резолюції Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека». Його можна використовувати для ознайомлення із процедурою прийняття цих документів, їхньою значимістю та загальним змістом.

БАЗОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО CEDAW І ЗАГАЛЬНУ РЕКОМЕНДАЦІЮ № 30

Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок – основна конвенція у сфері реалізації прав жінок. Конвенція складає міжнародний білль про права жінок. Вона визначає юридичні зобов'язання, що мають зобов'язуючу силу, стосовно рівності громадянських, політичних, економічних, соціальних та культурних прав жінок та чоловіків. Конвенція вимагає від Держав-Учасниць викоренити дискримінацію щодо жінок (як визначено у Статті 1 Конвенції і окреслено у Блоці 1) у державній та приватній сферах, включаючи дискримінацію у сім'ї. Конвенцію було прийнято Генеральною Асамблеєю 18 грудня 1979 року для посилення положень діючих міжнародних документів. Конвенція набула чинності 3 вересня 1981 року, та була ратифікована у 189 державах.

Конвенцією розробив Комітет з ліквідації дискримінації щодо жінок, який функціонує як наглядовий орган щодо виконання Конвенції. Комітет перевіряє початкові та періодичні звіти, які подають Держави-Учасниці щодо заходів, яких вони вжили для реалізації Конвенції. Комітет складається із 23 експертів, які працюють у ньому упродовж чотирирічного періоду на індивідуальній основі.

БЛОК 1 ВИЗНАЧЕННЯ ДИСКРИМІНАЦІЇ

У Статті 1 Конвенції дискримінацію визначено як «будь-яке розрізнення, виключення або обмеження за ознакою статі, спрямоване на ослаблення чи зведення нанівець визнання дій жінок, незалежно від їхнього сімейного стану, на основі рівноправності чоловіків і жінок, прав людини та основних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній, громадській або будь-якій іншій сфері».

Конвенція не дозволяє Державам частково анулювати зобов'язання, визначені Конвенцією, у періоди конфліктів чи надзвичайного стану. Зобов'язання Держави повинні виконуватися і в такі періоди, включаючи зобов'язання належним чином запобігати, розслідувати, застосовувати покарання та забезпечувати відшкодування щодо дій окремих осіб чи організацій, які порушують права, визначені у Конвенції (*Загальна рекомендація 30 CEDAW (2013), пункт 15, і 19 (1992), пункт 9*).

Загальна рекомендація № 30

Принципи, визначені у Конвенції, забезпечують основу для реагування на сформовані та нові виклики для рівності жінок. З моменту свого першого засідання, яке відбулося у 1982 році, Комітет та інші органи на державному та міжнародному рівнях постійно працюють над покращенням розуміння Конвенції, суті дискримінації щодо жінок і того, як впроваджувати Конвенцію, щоб покласти край дискримінації. Конвенція надає право Комітету приймати Загальні рекомендації до статей Конвенції чи за тематикою Конвенції. Загальні рекомендації роз'яснюють обсяги Конвенції та надають детальні рекомендації Державам щодо виконання їхніх зобов'язань за Конвенцією.

Загальна рекомендація №30 щодо становища жінок в умовах запобігання конфлікту, у конфліктних і постконфліктних ситуаціях (2013) спрямована на те, аби підтримати Держави у виконанні їхніх зобов'язань за Конвенцією, включаючи їхні зобов'язання щодо належної відповідальності, до, під час і після конфлікту. ЗР 30 з'явилася внаслідок широкого процесу консультацій з жінками, що постраждали внаслідок конфлікту, і організаціями громадянського суспільства у різних регіонах світу. ЗР 30 роз'яснює застосування Конвенції у ситуаціях збройного конфлікту та політичної кризи, при запобіганні та вирішенні конфліктів, а також у різних складних процесах розбудови миру та відновлення після конфлікту. ЗР 30 окреслює зміст зобов'язань Держав-Учасниць, а також надає рекомендації недержавним органам.

ЗР 30 також стосується застосування Конвенції щодо запобігання міжнародним та внутрішнім збройним конфліктам, у ситуаціях зовнішньої окупації, при різних виявах окупації та на постконфліктній

стадії, а також у ситуаціях низької інтенсивності громадянської та політичної активності, при надзвичайних станах, тероризмі та реагуванні на тероризм, в умовах бездержавності та внутрішнього переміщення. У ситуаціях, які відповідають пороговому визначенню неміжнародних чи міжнародних збройних конфліктів, Конвенція та міжнародне гуманітарне право застосовуються одночасно, і захист, який вони забезпечують, доповнює, а не виключає один одного. ЗР 30 також розглядає питання застосування Конвенції до усіх дій Держав-Учасниць, які впливають на права громадян і негромадян, на підконтрольних територіях та, та навіть на територіях, що не перебувають у зоні їхнього контролю. Конвенція вимагає від Держав-Учасниць регулювати діяльність внутрішніх недержавних органів шляхом застосування належної перевірки з метою запобігання, розслідування, покарання та відшкодування за дії приватних осіб і недержавних груп, які порушують права, визначені у Конвенції.

Первинна мета ЗР 30 – забезпечити чіткі вказівки Державам-Учасницям щодо законодавства, регулювання та відповідних заходів, спрямованих на забезпечення повного виконання їхніх зобов'язань за Конвенцією щодо захисту прав жінок, поваги до них і застосування цих прав під час запобігання конфлікту, у ситуаціях конфлікту і на постконфліктній стадії. ЗР 30 охоплює широке коло питань, які включають питання насильства і торгівлі людьми за ґендерною ознакою; участі; доступу до освіти, зайнятості і здоров'я, сільських жінок; переміщення, біженців та тих, хто шукає притулку; громадянства і відсутності громадянства; одруження і сімейних стосунків; реформ у секторі безпеки і роззброєння, демобілізації та реінтеграції військових; конституційної та виборчої реформи; а також доступу до правосуддя.

БАЗОВА ІНФОРМАЦІЯ ПРО РЕЗОЛЮЦІЇ РАДИ БЕЗПЕКИ ООН «ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»

Рада Безпеки ООН – один із шести основних органів Організації Об'єднаних Націй, який покликаний підтримувати мир і безпеку у світі. До його повноважень входить: забезпечення миротворчих операцій, застосування міжнародних санкцій, а також надання дозволу на військові дії на основі резолюцій Ради Безпеки. З 2000 р. Рада Безпеки прийняла цілу низку резолюцій з питань жінок, миру та безпеки, які зосереджуються на правах жінок та ґендерній рівності у ситуаціях запобігання конфлікту, у конфліктних і

постконфліктних ситуаціях (у Блоці 2 перелічено усі резолюції щодо жінок, миру та безпеки). Резолюція РБ ООН 1325 (2000) стала першою резолюцією «Жінки, мир, безпека», яку було einstайно прийнято 31 жовтня 2000 р. Цією резолюцією Рада Безпеки ООН вперше відзначила інший а, іноді, й унікальний вплив збройного конфлікту на жінок. У резолюції наголошується на важливості рівного та повного залучення жінок як активних учасників процесу забезпечення миру та безпеки. У резолюції також

піднімаються питання програм ВІЛ/СНІДу; репатріації, переселення та повторної інтеграції колишніх військових; програм відновлення після конфлікту; процесів конституційної та виборчої реформи; доступу до правосуддя; насильства за ґендерною ознакою; та переміщення.

БЛОК 2

Резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй «Жінки, мир, безпека»

Резолюція 1325 (2000)
Резолюція 1820 (2008)
Резолюція 1888 (2009)
Резолюція 1889 (2009)
Резолюція 1960 (2010)
Резолюція 2106 (2013)
Резолюція 2122 (2013)

Шість подальших резолюцій Рада Безпеки прийняла з метою розробки та застосування дієвих механізмів реалізації і нагляду за виконанням порядку денного «Жінки, мир, безпека». З цієї метою було прийнято Резолюцію РБ ООН 1820 (2008), яка окремо зосереджувалася на питанні сексуального насильства під час конфлікту і мала повернути увагу до цього питання. Резолюція визначає сексуальне насильство як тактику ведення війни, і відзначає, що зґвалтування та інші форми сексуального насильства можуть вважатися воєнним злочином, злочином проти людяності, або ж вважатися актом геноциду. Резолюція РБ ООН 1888 (2009) визначила механізми реалізації та застосування порядку денного «Жінки, мир, безпека», а саме призначення Спеціального представника Генерального Секретаря, діяльність якого спрямована на підвищення ефективності роботи ООН у питаннях сексуального насильства під час конфлікту. Окрім того, Резолюція РБ ООН 1889 (2009) встановила посаду Радників з питань захисту жінок у миротворчих місіях. Важливо те, що ця резолюція зосереджується на залученні жінок на різних етапах миротворчих процесів і включає вимогу до Генерального Секретаря розробити комплекс глобальних індикаторів (Блок 3), який би служив загальною основою для звітування про виконання Резолюції РБ ООН 1325 (2000) для відповідних організацій ООН, інших міжнародних та регіональних організацій, а також для Держав-Учасниць ООН.

БЛОК 3

Глобальні індикатори щодо виконання порядку денного «Жінки, мир, безпека»

Резолюція РБ ООН 1889, ОП 17 містить прохання до Генерального Секретаря подати Раді Безпеки ООН «на розгляд комплекс індикаторів, який можна використовувати на глобальному рівні для відстеження виконання резолюції 1325 (2000), та який міг би слугувати загальною основою для подання звітності відповідними органами Організації Об'єднаних Націй, іншими міжнародними та регіональними організаціями, а також Державами-Учасницями, щодо виконання резолюції 1325 (2000) у 2010 році та в подальшому». 26 індикаторів поділено за 4 напрямками: запобігання, участь, захист і відновлення, а також пропонується спосіб відстеження і звітування щодо їх реалізації. Ці 26 індикаторів перелічено на сторінках 15-21 звіту Генерального Секретаря (S/2010/498).

Пізніше, у Резолюції РБ ООН 1960 (2010), було наголошено на важливості збору базових даних, згрупованих за статтю щодо впливу конфлікту, зокрема, в аспекті сексуального насильства під час конфлікту. Резолюція визначила інституційні інструменти подолання безкарності і конкретні кроки, необхідні для запобігання сексуальному насильству під час конфлікту і захисту від нього, а також визначила наслідки сексуального насильства: включення до щорічних звітів Генерального Секретаря, скерування до Комітету ООН з санкцій, а також до Міжнародного кримінального суду, засудження на міжнародному рівні і відшкодування. Резолюція РБ ООН 2106 (2013) зосереджується на важливості забезпечення переслідування за сексуальне насильство з метою вирішення проблеми поширеної безкарності за цей злочин. Резолюція РБ ООН 2122 (2013) визначає засоби забезпечення залучення жінок та їхнього лідерства у питаннях запобігання конфліктам, миротворчих процесах та процесах цілісного відновлення після конфліктів. Важливо, що і Резолюція РБ ООН 2122 (2013), і ЗР 30 були прийняті в один день, а саме 18 жовтня 2013 р.

РОЗДІЛ 3

ЗМІСТ ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 І РЕЗОЛЮЦІЙ «ЖІНКИ, МИР, БЕЗПЕКА»

У цьому розділі наведено огляд змісту ЗР 30 і визначено, яким чином вона пов'язана з резолюціями «Жінки, мирбезпека». Його можна використовувати як керівництво у тематичних питаннях, включених до кожної рамкової основи, а також у ньому розповідається, як кожна із цих двох рамкових основ може використовуватися для взаємного посилення.

ВСТУП

Загальна рекомендація №30 і резолюції «Жінки, мир, безпека» підтримують і посилюють одна одну кількома способами, і їхня дія є найефективнішою, якщо вони використовуються разом. Резолюції «Жінки, мир, безпека» є особливо важливими тим, що вони виводять питання прав жінок у конфліктних та постконфліктних ситуаціях на рівень Ради Безпеки – найвищого органу ООН, що приймає рішення у сфері миру та безпеки. Окрім того, резолюції «Жінки, мир, безпека» забезпечили увагу з боку Ради Безпеки до питань жінок, миру та безпеки при прийнятті рішень. Тим не менше, у зв'язку з відповідальністю Ради Безпеки щодо підтримки миру та безпеки у світі і реагування на загрози та виклики, резолюції «Жінки, мир, безпека» також обмежують питання жінок, миру та безпеки вузькими часовими рамками і повноваженнями. На відміну від них, ЗР 30 приділяє більше уваги повному дотриманню прав жінок у конфліктних та постконфліктних ситуаціях. Окрім того, застосування CEDAW до Держав до, під час і після конфлікту передбачає, що Конвенція пропонує унікальну основу для визнання та компенсації порушення прав людини по відношенню до жінок та дівчат у конфліктних та постконфліктних ситуаціях.

ЗР 30 та резолюції ЖМБ є широкими за своїм тематичним діапазоном і спрямовані на вирішення цілої низки проблем, пов'язаних із правами жінок

при попередженні конфлікту, під час вирішення конфлікту і після конфлікту. І ЗР 30, і резолюції ЖМБ містять взаємопосилання і забезпечують посилені механізми виконання кожної з них.

У ЗР 30 визначено:

Держави-учасниці повинні надавати інформацію про виконання порядку денного Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека», зокрема, виконання резолюцій 1325 (2000) б 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1960 (2010) і 2106 (2013), включаючи, зокрема, звітування щодо дотримання стандартів, визначених ООН, чи індикаторів, які було розроблено в рамках цієї програми дій (пункт 83).

У ЗР 30 також зазначено, що виконання резолюцій ЖМБ складає частину зобов'язань за Конвенцією, і що «їхнє виконання повинно базуватися на моделі суттєвої рівності і охоплювати всі права, включені до Конвенції» (пункт 26).

Операційний пункт (ОП) 9 Резолюції РБ ООН 1325 (2000) закликає усі сторони збройного конфлікту повністю поважати вимоги, визначені у Конвенції, а у Преамбулах до Резолюцій РБ ООН 1820 (2008), 1888 (2009) і 1889 (2009) підкреслено зобов'язання Держав-Учасниць щодо виконання Конвенції.

ЗМІСТ ЗАГАЛЬНОЇ РЕКОМЕНДАЦІЇ № 30 І РЕЗОЛЮЦІЙ ЖМБ

У Таблиці (А) наведено огляд тематичних питань, які охоплені ЗР 30, а також зазначено, де ці питання перегукуються із резолюціями ЖМБ. Нижче в описовому вигляді підсумовано ці положення:

Попередження конфлікту

ЗР 30 підкреслює зв'язок між посиленням ґендерно обумовленого насильства та дискримінації із виникненням конфлікту. У ній відзначено виключення жінок із процесів попередження конфліктів, а також низький рівень участі жінок в інституціях, залучених до попереджувальної дипломатії і таких питань, як ядерне роззброєння.

Базуючись на положеннях Конвенції, ЗР 30 визначає, що заходи і політика, спрямовані на попередження конфліктів, незалежно від того, чи їх застосовують держави чи треті сторони, повинні бути недискримінаційного характеру і уникати посилення ґендерної нерівності. Таким чином, операційні положення резолюцій ЖМБ закликають Держав-Учасниць підвищувати участь жінок у попередженні конфліктів, а також закликають представників третіх сторін ООН запрошувати жінок на обговорення попередження конфліктів. І ЗР 30, і Резолюції РБ ООН 2122 (2013) визнають важливість Договору про торгівлю зброєю (2013) і його положень про ґендерний вплив поширення зброї. Рекомендації, визначені у ЗР 30, посилюють підзвітність за цими документами у цьому питанні і наголошують на необхідності створення системи раннього попередження, яка би враховувала ґендерні показники.

Ґендерно - обумовлене насильство

У ЗР 30 зазначено, що насильство щодо жінок та дівчат – це форма дискримінації, що виникає на основі ґендерної нерівності, про яку йдеться у Конвенції. Вона звертає увагу на роль конфлікту у поглибленні існуючої ґендерної нерівності, що підвищує ризик насильства за ґендерною ознакою щодо жінок та дівчат. У ній також визнано, що існує нерозривний зв'язок між ґендерно обумовленим насильством що стається до, під час і після конфлікту. У ЗР 30 йдеться про те, що жінки та дівчата можуть зіткнутися з сексуальним насильством як

тактикою ведення конфлікту, та що вони можуть стикатися з ширшими формами насильства з боку багатьох сторін під час і після конфлікту, а також про те, як таке насильство впливає на залучення жінок до громадського життя (пункти 34–38).

ЗР 30 визначає зобов'язання Держав за Конвенцією вживати заходів щодо запобігання усім формам насильства, розслідуванню та покаранню. ЗР 30 пропонує застосовувати ширше трактування видів ґендерно-обумовленого насильства, з якими можуть стикатися жінки та дівчата у зв'язку з конфліктом, а також визначає цілу низку контекстів та залучених сторін. Резолюції ЖМБ, в першу чергу, зосереджуються на «сексуальному насильстві, якщо воно використовується і призначається як тактика ведення війни, зумисне спрямована на цивільних чи ведеться як частина масштабної чи системної атаки на цивільне населення» (Резолюції РБ ООН 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013)). Якщо взяти усі ці документи, то Держави-Учасниці можуть сформувати краще розуміння і виробити кращий підхід до вирішення проблем жінок та дівчат, пов'язаних із насильством у конфліктних ситуаціях, а також забезпечити моніторинг з боку Комітету.

Торгівля людьми (незаконне переміщення)

У ЗР 30 йдеться про торгівлю людьми як про дискримінацію за ґендерною ознакою, яка посилюється в часи конфлікту і після конфлікту. Резолюції ЖМБ окремо не розглядають питання торгівлі людьми, тож ЗР 30 таким чином підсилює підзвітність у цій сфері, як у питанні, пов'язаному з конфліктом. У ЗР 30 також зазначено, що вражені конфліктами території стають джерелом походження, місцем транзиту та призначення для торгівлі людьми, і що обмежуюча міграційна політика може посилювати вразливість жінок у цьому питанні.

У своїх рекомендаціях щодо торгівлі людьми ЗР 30 також розглядає питання «сексуальної експлуатації та наруги» (СЕН). Це питання розглядається у резолюціях ЖМБ, які обґрунтовують підзвітність і відсутність толерантності до СЕН з боку працівників ООН. ЗР 30 розширює перелік осіб, відпо-

відальних за ці питання, включаючи національні війська, миротворчі сили, прикордонну поліцію, працівників міграційних служб та гуманітарних місій, і таким чином ЗР 30 посилює і розширює підзвітність у цьому питанні.

Участь

Конвенція вимагає від Держав забезпечувати рівне залучення жінок до публічного та політичного життя, включаючи міжнародний рівень (статті 7 і 8). У ЗР 30 Державам пропонуються рекомендації щодо застосування цього принципу до періодів конфліктів, перехідного періоду та відновлення. І ЗР 30, і резолюції ЖМБ закликають Держави забезпечувати залучення жінок до переговорів міжнародного рівня, миротворчої діяльності, усіх рівнів попереджувальної дипломатії, медіації, надання гуманітарної допомоги, соціального примирення, мирних переговорів на національному, регіональному та міжнародному рівнях, а також у системі кримінальної юстиції.

У відповідності до Конвенції, ЗР 30 вимагає, щоб такі стратегії як застосування квот, впроваджувалися таким чином, щоб вирішувати проблему «особливих та численних бар'єрів на шляху до рівної участі жінок» у контексті конфлікту, забезпечуючи виконання положень резолюцій ЖМБ.

Доступ до освіти, роботи та медицини, а також сільські жінки

ЗР 30 визначає, що руйнування інфраструктури і сфери послуг, яке відбувається внаслідок збройного конфлікту, має негативний вплив на соціально-економічні права жінок. Доступ жінок до основних послуг, таких як медицина, соціальне забезпечення та освіта, може бути обмежено, і чимало жінок можуть шукати альтернативних джерел існування.

Резолюції ЖМБ визнають потребу у забезпеченні базових послуг для жінок, зокрема, потребу у вирішенні наслідків сексуального насильства на їхнє здоров'я, а також у забезпеченні доступу жінок до економічних можливостей на постконфліктній стадії. І ЗР 30, і резолюції ЖМБ зазначають можливість доступу до безпечного абортів в умовах конфлікту та постконфліктних ситуаціях. Резолюції РБ ООН 2122 (2013) закликає Держави-Учасниці та організації

ООН забезпечувати гуманітарну допомогу та фінансування, включаючи забезпечення повною низкою медичних, правових, психологічних та економічних послуг жінкам, що постраждали внаслідок збройного конфлікту та під час постконфліктного періоду, «відзначаючи потребу у доступі до цілої низки послуг у сфері сексуального та репродуктивного здоров'я, включаючи вагітність внаслідок зґвалтування, без дискримінації» (Резолюція РБ ООН 2122 (2013), пункти із преамбули). ЗР 30 торкається питання безпечного абортів напряду, у розумінні, що послуги з охорони сексуального та репродуктивного здоров'я, з-поміж іншого, включають доступ до інформаційних послуг, послуг із планування сім'ї, контрацепцію в надзвичайних ситуаціях; послуги у сфері здоров'я матері; послуги безпечного абортів; а також допомоги після абортів (ЗР 30, пункт 52 (с)). Питання профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу піднімається напряду у ЗР 30 (пункт 52 (с)), резолюціях ЖМБ (Резолюція РБ ООН 1325 (2000), пункт 6, та Резолюція РБ ООН 2106 (2013), пункт 20); і це узгоджується із Резолюцією РБ ООН 1983 (2011), яка визнає потребу у тому, аби покласти край сексуальному насильству, пов'язаному із конфліктом, задля зменшення ризику інфікування жінок ВІЛ.

Кроки, які очікуються від Держав, розроблено у ЗР 30, адже вона включає окремі положення для сільських жінок, застосовує посилені заходи, які забезпечують дотримання прав жінок, а також «стратегії економічного відновлення, які сприяють гендерній рівності як необхідній передумові сталій постконфліктній економіці» (пункт 52, (а)).

Переміщення, біженці і ті, хто шукає притулку

У ЗР 30 визначено рекомендації щодо застосування Конвенції «до кожного етапу циклу переміщення» (пункт 53). У ній визначено шляхи впливу гендерної нерівності та відмінності у досвіді жінок при переміщенні порівняно з чоловіками. І ЗР 30, і резолюції ЖМБ вимагають вживати кроків для задоволення конкретних потреб жінок та дівчат, які є внутрішніми переселенцями чи біженцями, включаючи захист від насильства, сприяння залучення жінок до прийняття рішень на територіях, куди вони перемістилися, та реагування на їхні потреби.

ЗР 30 розширює сферу дії резолюцій ЖМБ, вимагаючи, аби «усі випадки дискримінації за ґендерною ознакою» розслідувалися, щоб розглядалися конкретні ризики, з якими стикаються жінки, «які стали об'єктом численних проявів дискримінації, включаючи жінок з інвалідністю, літніх жінок, дівчат, вдів, жінок, які очолюють домогосподарства, вагітних жінок, жінок, що живуть з ВІЛ/СНІД, сільських жінок, жінок, що належать до етнічних, національних, сексуальних чи релігійних меншин, і жінок-правозахисниць» (ЗР 30, пункт 57 (b) (f)). Див. Блок 4, в якому наведено приклади Заключених зауважень Комітету та розглядається питання численних проявів дискримінації. ЗР 30 суттєво доповнює резолюції ЖМБ, оскільки вона звертає увагу на численні перешкоди, з якими можуть стикатися жінки та дівчата у ситуаціях конфлікту, тобто на той аспект досвіду та прав жінок, якого не торкаються резолюції.

Реформування у секторі безпеки та роззброєння, демобілізація і реінтеграція

Визнаючи роль, яку жінки можуть відігравати у конфлікті, і тривале виключення жінок із програм роззброєння, демобілізації та реінтеграції (РДР) і з сектору безпеки, ЗР 30 і резолюції ЖМБ містять окремі положення, спрямовані на дотримання прав жінок у цих сферах. ЗР 30 підсилює положення резолюцій ЖМБ про те, що жінкам повинен бути забезпечений доступ до програм РДР і що ці програми долають ґендерні стереотипи, які не дозволяють жінкам використовувати економічні можливості на рівні з чоловіками. Усі ці документи також вимагають, аби ініціативи, спрямовані на реформування сектору безпеки, залучали все більше жінок до установ безпеки і підтримували відсутність толерантності до сексуального насильства.

ЗР 30 визначає рекомендації щодо того, як можна використовувати процеси конституційної та виборчої реформи для «закладення основи для ґендерної рівності у перехідний період і після нього» (ЗР 30, пункт 70). І ЗР 30, і резолюції ЖМБ висувають вимогу щодо врахування ґендерного питання в процесі складання проектів конституцій і необхідності забезпечення дотримання прав жінок у конституційних та виборчих системах. ЗР 30 підкреслює положення Конвенції щодо цих питань,

вимагаючи включення спеціальних тимчасових заходів до конституцій та їхнього використання таким чином, аби забезпечити представленість жінок у всіх аспектах виборчого процесу.

Доступ до правосуддя

ЗР 30 і резолюції ЖМБ підсилюють одна одну, акцентуючи увагу на доступі жінок до правосуддя під час процесів притягнення до відповідальності після конфлікту, зокрема, вони закликають скасувати амністію за правопорушення за ґендерною ознакою у механізмах перехідного правосуддя, забезпечити участь жінок у розробці, реалізації та моніторингу усіх процесів перехідного правосуддя; забезпечити розслідування з урахуванням ґендерної чутливості у секторі безпеки та правосуддя у випадках, які стосуються насильства щодо жінок та дівчат, пов'язаного із конфліктом; а також спрямувати постконфліктну правову та судову реформу на забезпечення доступу жінок до правосуддя.

ЗР 30 посилює резолюції ЖМБ, підкреслюючи зобов'язання Держав, які виходять із конфлікту, щодо забезпечення заборони усіх форм дискримінації щодо жінок при відновленні верховенства права і проведенні відповідної правової реформи. Для прикладу, ЗР 30 рекомендує Державам-Учасницям застосовувати кримінальні, цивільні та дисциплінарні санкції за дискримінацію щодо жінок, за необхідності; а також включати конкретні заходи, спрямовані на захист жінок від будь-якого прояву дискримінації, до постконфліктної реформи верховенства права (ЗР 30, пункти 81 (d)).

Громадянство і відсутність громадянства

Конвенція підкреслює важливість права жінок на громадянство для них та їхніх дітей. У ЗР 30 зазначено, що тривалий досвід дискримінації жінок під час конфлікту може призвести до втрати громадянства і відсутності громадянства, і у зв'язку з цим вони можуть ставати особливо вразливими до порушення прав та наруги. Резолюція РБ ООН 2122 (2013) підкреслює, що нерівні права щодо громадянства, упередження у процедурах надання притулку за ґендерною ознакою і відсутність доступу до документів про посвідчення

особи погіршує вразливість жінок у конфліктних та постконфліктних ситуаціях (пункти преамбули).

ЗР 30 надає корисні вказівки для підтримки Держав у вирішенні цих питань згідно з усіма документами, включаючи вирішення проблеми знищення чи втрати документів, неспроможності жінок зареєструвати народження і відповідні наслідки, зокрема, підвищений ризик наруги щодо жінок у публічній та приватній сферах.

Одруження та сімейні стосунки

ЗР 30 визначає застосування положень Конвенції щодо одруження до вимушеного одруження у конфліктних ситуаціях, коли жінок та дівчат можуть примушувати одружитися збройні групи чи коли

бідність жінок після конфлікту змушує їх одружуватися заради фінансової безпеки. ЗР 30 скеровує Держави-Учасниці виконувати свої зобов'язання щодо заборони вимушеного одруження, запобігання йому та покарання за нього. Ці рекомендації можна застосовувати до впровадження резолюцій ЖМБ, тоді як питання вимушеного одруження розглядається у положеннях резолюцій щодо насильства за ґендерною ознакою, порушення прав і питання підзвітності та безкарності.

ЗР 30 також чітко дає рекомендації щодо забезпечення рівного доступу жінок до майнових прав та прав на успадкування як ключових компонентів процесів відновлення після конфлікту, а також щодо необхідності захищати жінок від вимушеної вагітності, абортів та стерилізації.

Таблиця (А):

Тематичні питання, які розглядає Загальна рекомендація № 30 і Резолюції Ради Безпеки ООН «Жінки, мир, безпека»

	CEDAW Загальна рекомендація № 30	Рада Безпеки ООН Резолюції «Жінки, мир, безпека»
Попередження конфліктів	Пункти 29-38: Базуються на вимогах Конвенції до Держав зосереджуватися на попередженні конфліктів і забезпеченні прав жінок на участь у превентивних заходах, дипломатичних процесах та медіації. Рекомендації: посилувати і підтримувати участь жінок у формальних превентивних заходах; забезпечувати залучення жінок до багаторівневих попереджувальних дій; створити системи раннього попередження, які б включали превентивні заходи та показники за гендерною ознакою; вирішувати проблему впливу міжнародної торгівлі зброєю і ратифікувати Договір про торгівлю зброєю (2013).	Роль жінок у попередженні конфліктів розглядають усі резолюції ЖМБ: Держави-Учасниці повинні збільшувати залучення жінок до прийняття рішень щодо попередження конфліктів на багатьох рівнях (Резолюція РБ ООН 1325 ОП 1, Резолюція РБ ООН 2122 ОП 7); Генеральний Секретар і Спеціальні посланники повинні запрошувати жінок до участі в обговореннях питань, пов'язаних із попередженням конфліктів (Резолюції РБ ООН 1820 ОП12); Генеральний Секретар, Спеціальні посланники та спеціальні представники повинні звітувати про прогрес у питанні запрошення жінок до обговорення питань попередження конфліктів (Резолюція РБ ООН 2122 ОП 2 (с)).
Гендерно-обумовлене насильство	Пункти 34-38: Базуються на положеннях Конвенції про заборону насильства щодо жінок та дівчат як форми дискримінації та порушення прав жінок (Статті 1, 2, 3, 5 (а) CEDAW) Рекомендації: заборонити і запобігати усім формам насильства за гендерною ознакою з боку Держав та недержавних організацій забезпечити доступ до правосуддя, включно через процедури гендерно-чутливих розслідувань, затвердження політики і протоколів для секторів безпеки, миротворчого сектору і сектору нарощування потенціалу судової влади збирати стандартизовані дані щодо кількості випадків насильства у множинних формах, які впливають на різні категорії жінок забезпечити надання міжгалузевих послуг на основі перенаправлення	Питання насильства щодо жінок та дівчат розглядається у всіх резолюціях. Окремі положення включають: Сторони збройного конфлікту повинні вживати заходів для захисту жінок і дівчат від насильства за гендерною ознакою, зокрема зґвалтування та інших форм сексуального насильства й інших форм насильства під час збройного конфлікту (Резолюція РБ ООН 1325 ОП 10) Сторони збройного конфлікту повинні припинити застосування сексуального насильства як тактики конфлікту; захищати цивільних громадян від такого насильства Генеральний Секретар ООН разом з іншими органами ООН повинен забезпечити навчання усього гуманітарного та миротворчого персоналу щодо запобігання сексуальному насильству та реагування на нього Організації ООН повинні забезпечити захист і надання послуг після вчиненого сексуального насильства протягом та після конфлікту Держави, організації ООН, фінансові установи повинні створити і посилити судові, медичні установи та установи громадянського суспільства у питаннях подолання сексуального насильства (Резолюції РБ ООН 1820, 1888, 1960, 2106)
Торгівля людьми (включаючи сексуальну експлуатацію та наругу)	Пункти 39-41: Базуються на вимозі Конвенції щодо того, що Держави повинні докладати усіх зусиль для припинення торгівлі жінками та дівчатами, при цьому ці положення визначені як особливо релевантні для ситуацій, пов'язаних із конфліктом (Ст. 6) Рекомендації: запобігати, переслідувати і карати за торгівлю людьми, а також забезпечувати захист жінок, включаючи переміщених осіб прийняти політику нульової толерантності щодо торгівлі людьми та СЕН з боку різних осіб (миротворців, установ безпеки та інших) прийняти гендерно-чутливу міграційну політику та регіональні домовленості щодо прав жінок і дівчат	Резолюції ЖМБ окремо не розглядають питання торгівлі людьми, але розглядають питання СЕН: докладати зусиль щодо політики нульової толерантності до СЕН з боку працівників ООН, включаючи проведення навчання з цих питань (Резолюція РБ ООН 1960 ОП 16, Резолюція РБ ООН 2106 ОП 15) Держави-Учасниці повинні вживати превентивні заходи і забезпечувати підзвітність, включаючи переслідування громадян, залучених до СЕН (Резолюція РБ ООН 1820 ОП 7, Резолюція РБ ООН 1888 ОП 21, Резолюція РБ ООН 1960 ОП 16, Резолюція РБ ООН 2106 ОП15)

	CEDAW Загальна рекомендація № 30	Рада Безпеки ООН Резолюції «Жінки, мир, безпека»
Залучення	<p>Пункти 42-47: Базуються на зобов'язанні Держав-Учасниць згідно з Конвенцією забезпечувати рівне представництво жінок у публічному та політичному житті та на міжнародному рівні (Статті 7 і 8)</p> <p>Рекомендації: забезпечити відсутність заборони у нормативно-правових документах щодо залучення жінок до попередження конфліктів, управління конфліктами та вирішення конфліктів (пункти 29-30 також розглядають питання залучення до профілактики дещо ширше) забезпечити включення жіночих організацій громадянського суспільства до усіх мирних ініціатив забезпечити навчання лідерству для жінок для виконання ролей у постконфліктних політичних процесах Держави-треті сторони повинні допускати жінок до виконання важливих ролей у процесах медіації та ведення переговорів</p>	<p>Залучення розглядається по відношенню до численних питань у всіх резолюціях, зокрема: Держави, Генеральний Секретар ООН та голови регіональних організацій повинні забезпечувати і покращувати представленість і залучення жінок та підтримку жіночих ініціатив у попередженні конфліктів, управлінні конфліктами та вирішенні конфліктів, включаючи медіацію (Резолюція РБ ООН 1325 ОП 1,2, 8 (b); Резолюція РБ ООН 1820 ОП 12; Резолюція РБ ООН 1888 ОП 16, 17; Резолюція РБ ООН 1889 ОП 1, 15; Резолюція РБ ООН 2106 ОП 5)</p> <p>Держави, Генеральний Секретар ООН, Спеціальні Посланники повинні приділяти більше уваги лідерству жінок та залученню жінок до вирішення конфліктів та розбудови миру (Резолюція РБ ООН 2122 ОП 1,7)</p>
Доступ до освіти, роботи та медицини, і сільські жінки	<p>Пункти 48-52: Базуються на положеннях Конвенції про ліквідацію дискримінації у всіх сферах освіти, медицини, зайнятості та окремих перешкод, з якими стикаються сільські жінки (Статті 10, 11, 12, 14)</p> <p>Рекомендації: розробити окремі програми для забезпечення доступу дівчат до освіти на численних рівнях у постконфліктних ситуаціях забезпечити стратегії економічного відновлення, які би сприяли гендерній рівності та забезпеченню ролі жінок в офіційному та неофіційному секторах забезпечити медичні послуги у сфері сексуального та репродуктивного здоров'я і надання послуг у сфері профілактики, лікування ВІЛ та підтримки</p>	<p>У резолюціях розглядається необхідність забезпечити доступ жінок до медичних та ширших послуг, а також до економічних можливостей. Серед їхніх положень – такі: Держави, організації ООН та фінансові установи повинні забезпечити і посилити надання недискримінаційних медичних послуг з метою вирішення проблеми сексуального насильства (Резолюція РБ ООН 1820 ОП 13; Резолюція РБ ООН 1888 ОП 13) і насильства (Резолюція РБ ООН 2105 ОП 19, 20; Резолюція РБ ООН 2122 ОП 11)</p> <p>Держави, Генеральний Секретар ООН, міжнародні та регіональні організації повинні збільшувати залучення жінок до прийняття економічних рішень у процесі відновлення; вони повинні розробити стратегії реагування на соціально-економічні потреби, наприклад, заходи, спрямовані на генерування доходів (Резолюція РБ ООН 1889 ОП 1, 10, 15)</p>
Переміщення, біженці і шукачі притулку	<p>Пункти 53-57: Базуються на застосуванні Конвенції до усіх етапів циклу переміщення, включаючи вимушене переміщення, біженців, пошуку притулку та відсутності громадянства (Статті 1, 2, 3, 15)</p> <p>Рекомендації: вживати превентивні заходи, спрямовані на захист від вимушеного переміщення та насильства щодо жінок і дівчат боротися з численними та взаємопов'язаними формами дискримінації, а також забезпечити їхнє розслідування, боротися із загрозами та вирішувати питання впливу на переміщених жінок і дівчат сприяти залученню та включенню жінок до усіх процесів прийняття рішень стосовно гуманітарної допомоги та управління переміщенням</p>	<p>Резолюції розглядають становище жінок та дівчат, переміщених внаслідок конфлікту, таким чином: усі ті, хто залучені до процесу ведення мирних переговорів, повинні забезпечити застосування гендерної перспективи до усіх ініціатив, пов'язаних із репатріацією, переселенням та повторною інтеграцією; забезпечити захист цивільних осіб у таборах; потреби жінок слід враховувати при формуванні гуманітарної допомоги (Резолюція РБ ООН 1325 ОП 8 (a), 12; Резолюція РБ ООН 1889 ОП 12)</p> <p>Генеральний Секретар ООН та організації ООН повинні розробити механізми захисту жінок та дівчат від насильства у таборах, організованих ООН для біженців та внутрішньо переміщених осіб (Резолюція РБ ООН 1820 ОП 10)</p>

	CEDAW Загальна рекомендація № 30	Рада Безпеки ООН Резолюції «Жінки, мир, безпека»
Реформа у секторі безпеки (РСБ) та роззброєння, демобілізація і реінтеграція (РДР)	Пункти 66-68: Базуються на гарантіях Конвенції стосовно недискримінації щодо жінок та дівчат Рекомендації: розробити програми РДР в рамках РСБ та гарантувати, щоб усі РСБ були чутливі до гендерних питань та питань віку забезпечити рівний доступ жінок до програм РДР і належне задоволення потреб жінок та дівчат	Резолюції ЖМБ вимагають врахування відмінних потреб жінок та чоловіків у програмах РСБ та РДР таким чином: планування РДР повинно бути ґендерно-чутливим (Резолюція РБ ООН 1325 ОП 13) забезпечити повний доступ і задоволення потреб жінок і дівчат, пов'язаних з озброєними групами, у програмах РДР (Резолюція РБ ООН 1889 ОП 13) політика відсутності терпимості до СЕН та перевірка повинні стосуватися більшої кількості жінок в установах безпеки (Резолюція РБ ООН 2106 ОП 16 (b))
Конституційна і виборча реформа	Пункти 70-73: Базуються на положеннях Конвенції про те, що національні конституції втілюють принцип рівності (Стаття 1-5 (a), 15) Рекомендації: забезпечити рівне залучення жінок до процедур розробки проектів конституції та відображення прав жінок, визначених Конвенцією, у такому законодавстві забезпечити рівну представленість жінок у виборах, включаючи застосування спеціальних тимчасових заходів застосувати політику нульової терпимості до насильства та залякування жінок, які беруть участь у суспільному житті	Резолюції ЖМБ просувають рівність та права жінок та дівчат у конституційному та виборчому процесі, і зокрема, вимагають: приділення уваги ґендерній перспективі та захисту прав жінок у конституції та в рамках виборчої системи (Резолюція РБ ООН 1325, ОП 8 (c)) повного залучення жінок та гарантування їхньої безпеки на усіх етапах виборчих процедур (Резолюція РБ ООН 2122 ОП 8)
Доступ до правосуддя	Пункти 38 (a, b, c, f) 74-81: базуються на положеннях Конвенції про рівність жінок перед законом і на необхідності реагування на усі порушення прав жінок, включаючи структурну дискримінацію за статевою та ґендерною ознакою, в усіх аспектах постконфліктної підзвітності і реформ верховенства права (Статті 1, 2, 3, 4, 5 (a), 15) Рекомендації: заборонити амністію у випадку ґендерно-обумовленого насильства забезпечити, щоб судові та несудові механізми перехідної юстиції сприяли забезпеченню прав жінок, базувалися на залученні жінок до всіх аспектів розробки та реалізації і вирішували проблеми ґендерно-обумовленого насильства забезпечити ґендерно-чутливі розслідування і послуги у секторах безпеки та правосуддя, з метою реагування на насильство щодо жінок та дівчат, подолання проблеми безкарності за таке насильство забезпечити засоби відшкодування відповідно до прав та потреб жінок, боротися з питанням таврування та дискримінації, забезпечувати юридичну допомогу та заходи, які сприяють доступу до правосуддя	Усі резолюції базуються на міжнародному гуманітарному праві і сприяють доступу до правосуддя. Деякі з них містять окремі положення у цьому відношенні, включаючи: Держави (а в деяких випадках усі сторони конфлікту) повинні виконувати свої зобов'язання щодо викоринення безкарності і переслідування за сексуальні та інші форми насильства як елементи геноциду, воєнних злочинів та злочинів проти людяності, з метою забезпечення того, щоб усі жертви сексуального насильства мали рівний захист згідно із законом та рівний доступ до правосуддя, виключали амністію у випадку сексуального насильства та інших форм насильства щодо жінок (Резолюція РБ ООН 1325 ОП 11; Резолюція РБ ООН 1820 ОП 4; Резолюція РБ ООН 2122 ОП 1, 12, 13, 14) Держави, ООН і громадянське суспільство повинні підтримувати органи державної влади у нарощуванні потенціалу судової системи та правоохоронної системи; Генеральний Секретар ООН повинен залучити групу експертів до надання допомоги у цьому напрямку (Резолюція РБ ООН 1888 ОП 8, 9) Держави повинні підтримувати організації ООН у забезпеченні надання відомостей про сексуальне насильство Комісіям, які подають запити (Резолюція РБ ООН 2106 ОП 9)

	CEDAW Загальна рекомендація № 30	Рада Безпеки ООН Резолюції «Жінки, мир, безпека»
Ці два питання розглядаються у ЗР 30, натомість у резолюціях ЖМБ їх розглянуто лише опосередковано		
Громадянство і відсутність громадянства	Пункти 58-61: Базуються на вимозі Конвенції щодо рівного права жінок на отримання, зміну чи збереження громадянства порівняно з чоловіками (Статті 1-3, 9) Рекомендації: забезпечити заходи, спрямовані на запобігання відсутності громадянства, по відношенню до жінок та дівчат слід забезпечити захист жінкам та дівчатам без громадянства до конфлікту, під час нього і після конфлікту гарантувати доступ до документації та заміну документів усім жінкам та дівчатам на їхнє ім'я	
Одруження та сімейні стосунки	Пункти 62-65: Базуються на вимогах Конвенції про ліквідацію дискримінації щодо жінок у всіх питаннях, які стосуються одруження та сімейного життя (Статті 15-16) Рекомендації: попереджати та здійснювати покарання за вимушені одруження, вимушені вагітності, аборти чи випадки стерилізації жінок та дівчат у ситуаціях, пов'язаних із конфліктом прийняти законодавство щодо подолання дискримінації у питанні права власності та спадкові права жінок	

РОЗДІЛ 4

ПІДЗВІТНІСТЬ ТА ЗВІТУВАННЯ

У цьому розділі наведено огляд механізмів звітування та моніторингу, прописаних і в ЗР 30, і в резолюціях ЖМБ. У ньому наводяться рекомендації щодо того, як реалізація ЗР 30 і резолюцій ЖМБ можуть взаємно посилюватися, зокрема, шляхом звітування.

ВСТУП

Існує низка механізмів, які можна використовувати паралельно для реалізації ЗР 30 і резолюцій ЖМБ. Як зазначено у Таблиці Б, вони реалізуються

через систему прав людини ООН, Раду Безпеки ООН та деякі аспекти ширшої системи ООН.

Таблиця (Б):

Механізми підкріплення ЗР 30 і резолюцій ЖМБ

Система прав людини ООН	Рада Безпеки ООН і Система ООН
Звітування Держав перед Комітетом CEDAW	Звітування перед Радою Безпеки (i) щорічний звіт Генерального Секретаря ООН щодо ЖМБ Раді Безпеки (включає глобальні показники ЖМБ) (ii) щорічний звіт Генерального Секретаря ООН Раді Безпеки щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом
Рада з прав людини (i) універсальний періодичний огляд (ii) спеціальні процедури	Інструменти реалізації та моніторингу, пов'язані з резолюціями ЖМБ (i) національні плани дій щодо впровадження резолюцій ЖМБ (ii) глобальні показники ЖМБ

ЗВІТУВАННЯ ДЕРЖАВ ПЕРЕД КОМІТЕТОМ CEDAW

ЗР 30 посилається на резолюції ЖМБ і надає конкретні рекомендації Державам-Учасницям щодо забезпечення виконання резолюцій ЖМБ у відповідності до Конвенції і включення заходів, що сприяють суттєвій рівності (див. Графу 5).

Як основний механізм відстеження дотримання Державою Конвенції CEDAW, звітування Держави перед Комітетом CEDAW є вирішальним для підкріплення основ резолюцій ЗР 30 і ЖМБ.

БЛОК 5

Рекомендації Загальної Рекомендації № 30 Державам-Учасницям щодо Резолюцій ЖМБ (пункт 28)

Комітет рекомендує Державам-Учасницям:

а) забезпечити, щоб національні плани дій та стратегії виконання резолюції Ради Безпеки 1325 (2000) і подальших резолюцій відповідали Конвенції, і щоб на їхнє виконання було виділено відповідний бюджет;

б) забезпечити, щоб виконання зобов'язань Ради Безпеки відображало модель суттєвої рівності і при цьому враховувався вплив конфліктної та постконфліктної стадії на усі права, прописані у Конвенції, на додаток до тих порушень, які стосуються ґендерно-обумовленого насильства, пов'язаного з конфліктом, включаючи сексуальне насильство;

в) співпрацювати з усіма мережами, відділами, агентствами, фондами та програмами ООН у повному переліку питань, які стосуються конфліктів, включаючи попередження конфліктів, сам конфлікт, вирішення конфлікту і відновлення після конфлікту, з метою реалізації положень Конвенції;

г) підвищувати співпрацю із громадянським суспільством та неурядовими організаціями, що працюють над впровадженням плану дій Ради Безпеки ООН щодо жінок, миру та безпеки.

У Загальній рекомендації визначено такі конкретні рекомендації для Держав-Учасниць у процесі звітування перед Комітетом:

- Держави-Учасниці повинні звітувати щодо юридичної основи, політики і програм, які вони реалізували з метою забезпечення дотримання прав людини при попередженні конфліктів, під час конфлікту та на постконфліктному етапі
- Держави-Учасниці повинні збирати, аналізувати і надавати згруповану за статтю статистичну інформацію, а також інформацію про подальші тенденції, стосовно жінок, миру та безпеки
- Звіти Держав-Учасниць повинні висвітлювати дії на їхній території і за її межами, на територіях, що перебувають в межах їхніх юрисдикцій, на додаток до таких дій, які вони

вживають окремо чи як члени міжнародних організацій, щодо попередження конфлікту, конфліктних та постконфліктних ситуацій

- Держави-Учасниці повинні надавати інформацію про реалізацію порядку денного Ради Безпеки ООН щодо жінок, миру та безпеки, зокрема, резолюцій 1325 (2000), 1820 (2008), 1888 (2009), 1960 (2010), 2016 (2013) і 2122 (2013).
- Держави-Учасниці повинні окремо звітувати про дотримання будь-яких узгоджених стандартів чи показників, розроблених в рамках такого порядку дій.

У Таблиці (В) наведено контрольний перелік запитань для Держав-Учасниць, який допоможе їм забезпечити максимальну відповідність звітів, що подаються до Комітету з CEDAW, до ЗР 30 та резолюцій ЖМБ.

Таблиця (В):

Контрольний перелік запитань для Держав-Учасниць, які подають звіти до Комітету CEDAW

Попередження конфліктів
<ul style="list-style-type: none">
• Які системи раннього попередження існують для попередження конфлікту? Чи системи раннього попередження сприяють включенню жінок? Чи показники для раннього попередження є ґендерно-чутливими і, зокрема, чутливими до ґендерно-обумовленого насильства, з яким стикаються жінки?
• Ступінь підтримки офіційних та неофіційних зусиль серед жінок, спрямованих на попередження конфліктів.
• Які заходи вжили Держави-Учасниці, які здійснюють експорт зброї, для забезпечення того, щоб ця зброя не використовувалася для порушення чи сприяння порушенню прав жінок, включаючи ґендерно-обумовлене насильство? Чи Держава ратифікувала Договір про торгівлю зброєю, і які заходи вжито для реалізації Договору?
• Детальне визначення зусиль з боку Держав-Учасниць у внутрішній та зовнішній політиці, спрямованих на ефективний контроль за традиційною та незаконною зброєю, включаючи малокаліберну зброю
ґендерно-обумовлене насильство
<ul style="list-style-type: none">
• Які заходи вжито для заборони, запобігання та покарання усіх форм насильства, пов'язаного з конфліктом, щодо жінок та дівчат, яке вчинила Держава чи недержавні організації?
• Які заходи вжито для захисту цивільних громадян від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом?
• Детальне визначення процедур збору стандартизованих даних щодо насильства, пов'язаного з конфліктом, проти жінок та дівчат.
• Які юридичні, медичні та психологічні послуги можуть отримати жертви насильства, пов'язаного з конфліктом? Які заходи вжито для забезпечення ефективного доступу усіх жінок та дівчат до цих послуг?
• Детальне визначення процедур для забезпечення навчання у питаннях запобігання сексуальному насильству і кодексів поведінки щодо сексуальної експлуатації та наруги для усього гуманітарного, військового та поліцейського персоналу, який робить внесок у процес міжнародного реагування на конфлікт.. Детальне визначення заходів, які забезпечуються через зовнішню політику, членство у міжнародних фінансових установах та міжурядових організаціях, і які спрямовані на посилення реагування у судовій, медичній сфері та у громадянському суспільстві на сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом.
• Детальне визначення внеску Держав-Учасниць до зусиль ООН, спрямованих на запобігання сексуальному насильству у конфліктах, для прикладу, шляхом лідерства у питаннях фінансування, набору кадрів та політики.
Торгівля людьми (незаконне переміщення)
<ul style="list-style-type: none">
• Які заходи вжито Державою-Учасницею для забезпечення того, щоб міграційна політика і політика надання притулку не перешкождала чи обмежувала можливості жінок та дівчат, які тікають із територій конфлікту для отримання законного доступу до притулку, і таким чином, для зниження їхньої вразливості до торгівлі людьми та експлуатації?
• Які двосторонні та багатосторонні заходи вжили Держави для захисту прав жінок та дівчат, що стали жертвами торгівлі людьми, а також сприяли переслідуванню кривдників, які займаються торгівлею людьми і сексуальною експлуатацією та наругою (СЕН)?
• Які заходи вжито для прийняття політики нетерпимості до торгівлі людьми та сексуальної експлуатації та наруги, які також стосуються національних військ, миротворчих сил, прикордонної поліції, працівників міграційної служби та миротворців?
Участь
<ul style="list-style-type: none">
• Які перешкоди, включаючи юридичні, соціальні, політичні чи інституційні, існують на шляху до залучення жінок до попередження конфліктів, управління та вирішення конфліктів?
• Які заходи, включаючи спеціальні тимчасові заходи, вжито для забезпечення рівної участі жінок у попередженні конфліктів, управлінні та вирішенні конфліктів?
• Наскільки жіночі організації громадянського суспільства залучені до мирних переговорів і відновлення після конфлікту? Детальне визначення заходів, включаючи спеціальні тимчасові заходи, які було вжито для забезпечення залучення жіночого громадянського суспільства до мирних переговорів та відбудови після конфлікту. Яке навчання проведено для тих, хто підтримує участь жіночих громадських організацій і їхнє лідерство у таких процесах?
• Яка кількість жінок серед тих, хто бере участь у переговорах та процесах медіації у Державі-Учасниці, включно з представництвом жінок на вищих рівнях? Яку технічну допомогу пропонували Держави-Учасниці шляхом зовнішньої політики та членства в міжурядових та регіональних організаціях для сприяння ефективному залученню жінок до попередження конфліктів, управління ними та вирішення конфліктів?

Доступ до освіти, роботи та медицини, і сільські жінки

- Які заходи вжито для забезпечення доступу жінок та дівчат до освіти на усіх рівнях у постконфліктних суспільствах?
- Яким чином стратегії постконфліктного економічного відновлення сприяють залученню та рівності жінок? Чи ці стратегії враховують ролі та потреби жінок в офіційному та неофіційному секторах? Чи визнають вони особливості становища сільських жінок та інших маргіналізованих груп жінок, як таких, що страждають від неналежної якості медичних та соціальних послуг і нерівного доступу до земельних та природних ресурсів?
- Детальне визначення медичних послуг у сфері сексуального та репродуктивного здоров'я, включаючи доступ до інформації, психосоціальної підтримки, планування сім'ї, послуг зі здорового материнства, безпечного абортів, догляду після абортів і профілактики, лікування та підтримки у питаннях ВІЛ/СНІДу. Які заходи вжито для забезпечення рівного доступу жінок та дівчат до таких послуг?
- Яку зовнішню політику та практику, у двосторонній чи багатосторонній діяльності, застосовано з метою забезпечення залучення жінок до економічного відновлення та прийняття відповідних рішень?

Переселення, біженці і шукачі притулку

- Які превентивні заходи вжито для захисту від вимушеного переселення та насильства щодо жінок та дівчат, які є внутрішніми чи зовнішніми переселенцями?
- Чи реакція на переміщене населення в політичному та правовому аспектах визнає ґендерно-чутливі потреби переміщених жінок та дівчат? Чи ці закони та стратегії визнають різні потреби переміщених жінок та дівчат на різних стадіях циклу переселення, під час втечі, поселення та повернення? Чи враховують ці закони та стратегії численні форми дискримінації, які перегукуються між собою, що з ними стикаються різні групи переміщених жінок та дівчат, включаючи жінок з інвалідністю, старших жінок, жінок, що живуть з ВІЛ/СНІДом, жінок, які належать до етнічних, національних, сексуальних чи релігійних меншин?
- Детальне визначення зусиль, спрямованих на забезпечення захисту цивільних громадян, запобігання сексуальному насильству та ґендерно-обумовленому насильству, а також гарантування рівного доступу до провіанту та послуг у таборах, розміщених на території Держави-Учасниці, сусідніх Держав, а також зусиль, які докладаються з допомогою реалізації зовнішньої політики та членства у міжурядових агентствах та організаціях.

Реформа сектору безпеки і роззброєння, демобілізація та реінтеграція (РДР)

- Які зусилля вжито для забезпечення врахування ґендерних питань у процесах РДР та для координації розробки цих процесів з ініціативами реформування сектору безпеки?
- Детальне визначення заходів, спрямованих на виключення тих, хто чинив ґендерно-обумовлене насильство, пов'язане з конфліктом із реформованого сектору безпеки.
- Які заходи вжито для забезпечення того, щоб реформа сектору безпеки привела до появи установ сектору безпеки, які би включали жінок, співпрацювали із жіночими організаціями і реагували на потреби жінок та дівчат щодо безпеки на постконфліктній стадії?
- Детальне визначення положень ґендерно-чутливого розслідування сексуального та ґендерно-обумовленого насильства і запобігання сексуальному насильству в реформованих установах сектору безпеки.
- Детальне визначення заходів захисту жінок та дівчат у зонах конфліктів та сусідніх зонах.
- Які заходи вжито для забезпечення включення жінок-комбатантів до програм РДР та врахування конкретних потреб дівчат, що пережили насильство, із демобілізованих збройних формувань?

Конституційна та виборча реформа

- Детальне визначення заходів, спрямованих на забезпечення реєстрації та голосування жінок-виборців. Детальне окреслення заходів, включаючи спеціальні тимчасові заходи, спрямовані на рівне залучення жінок до усіх офіційних процедур конституційної та виборчої реформи.
- Які заходи вжито для забезпечення поваги до прав жінок, заборони прямої та непрямой дискримінації і гарантування залучення жінок до реформованих конституційних та виборчих систем?
- Детальне окреслення заходів, які було вжито для гарантування безпеки жінок до та під час виборів, у внутрішній та зовнішній політиці.

Доступ до правосуддя (підзвітність, амністія, реформа верховенства права, перехідне правосуддя)

- Чи закони про амністію дозволяють безкарність щодо ґендерно-обумовленого насильства? Наскільки сексуальні та інші форми ґендерно-обумовленого насильства переслідуються як елемент геноциду, воєнних злочинів та злочинів проти людяності?
- Які заходи вживаються для забезпечення рівного залучення жінок у постконфліктних конституційних та юридичних реформах?
- Наскільки механізми перехідного правосуддя забезпечили залучення жінок та забезпечили реагування на ґендерно-обумовлені правопорушення в момент їх розробки та реалізації?
- Детальне окреслення процедур ґендерно-чутливого розслідування випадків насильства, пов'язаного з конфліктом, по відношенню до жінок. Які заходи вжито у секторах безпеки та правосуддя для того, щоб покласти край безкарності за такі порушення? Які реформи проведено у правовому та судовому секторах для забезпечення доступу до правосуддя та відшкодування за сексуальне насильство?
- Детальне окреслення відшкодування, доступного для жінок та дівчат, які стали жертвами сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, а також заходів, спрямованих на забезпечення ефективного доступу жінок до такого відшкодування.
- Як зовнішня політика Держави та її членство у міжурядових організаціях сприяли підзвітності за сексуальне насильство під час конфлікту?

Громадянство і відсутність громадянства

- Які заходи вжито для запобігання відсутності громадянства у жінок та дівчат, що постраждали внаслідок конфлікту, включаючи визнання рівних прав жінок та чоловіків на громадянство на основі одруження та інших сімейних стосунків, а також визнання проблем, з якими стикаються жінки, намагаючись отримати консульську допомогу та необхідну документацію для отримання громадянства?

Одруження та сімейні стосунки

- Які заходи вжито для запобігання ґендерно-обумовленому насильству, розслідування та покарання, наприклад, за вимушене одруження, вимушену вагітність, аборт чи стерилізацію у зонах, уражених конфліктом?
- Детальне окреслення ґендерно-чутливого законодавства і політики, спрямованої на забезпечення права жінок на успадкування та ефективний доступ до землі у ситуаціях після конфлікту.

Яким чином ЗР 30 і Резолюції ЖМБ можуть підтримувати одна одну у циклі CEDAW

Комітет посилається на ЗР 30 і резолюції ЖМБ у своїх Заключних зауваженнях (див. Блок 6) і закликає до їхньої реалізації.

Комітет також посилається на резолюції ЖМБ і ЗР 30 у своєму Переліку питань, який надається Державі-Учасниці, перш ніж Комітет і Держава-Учасниця зустрічаються заради проведення конструктивного діалогу (див. Блок 7). Під час конструктивного діалогу Комітет далі перевіряє реалізацію ЗР 30 та резолюцій ЖМБ у Держави-Учасниці.

Громадянське суспільство відіграє важливу роль у підтримці виконання положень CEDAW і резолюцій ЖМБ, наприклад, шляхом здійснення моніторингу прогресу Держав. Організації громадянського суспільства можуть подавати «альтернативні» звіти від громадськості до Комітету, в яких надається інформація про програми національного рівня і які можуть використовуватися для підсилення паралельного моніторингу виконання положень ЗР 30 і резолюцій ЖМБ. Організації Об'єднаних Націй також відіграють важливу роль у реалізації ЗР 30 і резолюцій ЖМБ, включаючи аспект подання звітів Комітету стосовно звітів Держав-Учасниць.

У своїх Заключних зауваженнях у липні 2014 року у звіті стосовно Держави-Учасниці Індії, Комітет закликає Державу-Учасницю забезпечити включення жінок до попередження, управління та вирішення конфліктів, що узгоджується із Резолюцією РБ ООН 1325 і ЗР 30. Він також підкреслив, що зовнішньо-територіальні зобов'язання Держави-Учасниці

БЛОК 6

Приклад Заключних зауважень Комітету

У своїх Заключних зауваженнях у липні 2014 року у звіті стосовно Держави-Учасниці Індії, Комітет закликає Державу-Учасницю забезпечити включення жінок до попередження, управління та вирішення конфліктів, що узгоджується із Резолюцією РБ ООН 1325 і ЗР 30. Він також підкреслив, що зовнішньо-територіальні зобов'язання Держави-Учасниці поширюються на дії, що впливають на права людини, незалежно від того, чи особи, які постраждали, знаходяться на її території, чи ні, як це зазначено у загальній рекомендації Комітету №28 і №30. Див. також Заключні зауваження Комітету стосовно звітів Держави-Учасниці Центральноафриканської Республіки (липень 2014), Іраку (лютий 2014) і Сирії (липень 2014).

поширюються на дії, що впливають на права людини, незалежно від того, чи особи, які постраждали знаходяться на її території, чи ні, як це зазначено у загальній рекомендації Комітету №28 і №30. Див. також Заключні зауваження Комітету стосовно звітів Держави-Учасниці Центральноафриканської Республіки (липень 2014), Іраку (лютий 2014) і Сирії (липень 2014).

БЛОК 7

Приклад Переліку питань Комітету

У Переліку питань Комітету, поданому Центральноафриканській Республіці, зазначено:

«Просимо надати інформацію про кроки, які вжила Держава-Учасниця задля відбудови країни після років конфлікту і задля сприяння правам жінок. Зокрема, зазначте, як питання ґендерної рівності та положення Конвенції було включено до інклюзивного політичного діалогу у 2008 році, Національного діалогу у 2003 році і мирних домовленостей, що узгоджуються із резолюціями Ради Безпеки 1325 і 1820» (2009).

«Просимо надати інформацію про залучення жінок до прийняття рішень у мирному процесі і процесі миробудування, відповідно до резолюції Ради Безпеки 1325 (2000) «Жінки, мир, безпека». Просимо також зазначити, як Держава-Учасниця планує застосовувати положення Конвенції, зокрема, шляхом включення ґендерних питань до проектів, спрямованих на розбудову миру, у відповідності до загальної рекомендації №30 щодо жінок, які перебувають у ситуаціях попередження конфлікту, під час конфлікту та постконфліктного періоду» (2013).

РАДА ООН З ПРАВ ЛЮДИНИ

Існують процедури та механізми, визначені Радою з прав людини, які можна використовувати для підтримки реалізації ЗР 30 і питань ЖМБ. Серед них:

- Універсальний періодичний огляд (УПО) – УПО – це процес, яким керує Держава, і в якому Держави-Учасниці просять виконувати їхні зобов'язання за домовленостями щодо прав людини, включаючи CEDAW. УПО дає Державам можливість також проводити перевірку їхніх кроків, спрямованих на реалізацію ЗР 30 і резолюцій ЖМБ.
- Спеціальні процедури – Спеціальні процедури включають спеціальних доповідачів, спеціальних представників, незалежних експертів та робочі групи, які здійснюють моніторинг, перевірку, надають консультації та подають звітність

ЗВІТУВАННЯ ПЕРЕД РАДОЮ БЕЗПЕКИ

У резолюціях ЖМБ визначено кроки у звітуванні, які можна використовувати для взаємопоширення впровадження ЗР 30 та резолюцій ЖМБ:

Звіт Генерального Секретаря щодо жінок, миру та безпеки – Генеральний Секретар ООН подає щорічний звіт щодо ЖМБ до Ради Безпеки. У звіті наводиться огляд прогресу у впровадженні резолюцій ЖМБ, і він представляється і обговорюється на щорічних відкритих дебатах з питань ЖМБ, які Рада Безпеки проводить у жовтні кожного року. Держави закликають надавати інформацію для цих звітів, а також наводити приклади заходів, які вживаються на національному рівні для впровадження ЗР 30 і резолюцій ЖМБ.

Звіт Генерального Секретаря щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом – Домовленості про моніторинг, аналіз та звітування (ДМАЗ),

ІНСТРУМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА МОНІТОРИНГУ, ПОВ'ЯЗАНІ З РЕЗОЛЮЦІЯМИ ЖМБ

На основі щорічних звітів Генерального Секретаря ЖМБ та Заяв Президента Ради Безпеки було створено два ключові інструменти моніторингу та підзвітності у питаннях ЖМБ, і з допомогою них може здійснюватися реалізація і моніторинг усіх

із тематичних питань, пов'язаних із правами людини, у конкретних країнах. Робота спеціальних процедур також дає можливість перевіряти впровадження ЗР 30 і резолюцій ЖМБ. Спеціальний доповідач з питань насильства проти жінок, його причин та наслідків, представив цілу низку звітів щодо насильства проти жінок у збройних конфліктах Раді з прав людини, а також Раді Безпеки ООН. З 2003 року повноваження Спеціального доповідача з питань насильства щодо жінок, його причин та наслідків, базується на резолюціях ЖМБ. Держави, які працюють зі Спеціальним доповідачем, або шляхом, до прикладу, подання індивідуальних скарг, або запрошення до здійснення державних візитів, можуть звітувати про прогрес у сфері реалізації ЗР 30 і резолюцій ЖМБ.

які розроблено за Резолюцією РБ ООН 1960 (2010), здійснюють моніторинг розповсюдження сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, що здійснюється усіма учасниками збройного конфлікту. Про результати моніторингу повідомляється у звіті Генерального Секретаря щодо ЖМБ, який зосереджується на питаннях сексуального насильства, його також представляють на засіданні Ради Безпеки під час щорічних відкритих дебатів. Така звітність посилює реалізацію положень резолюцій ЖМБ та ЗР 30, що стосуються сексуального насильства. Окрім того, за Резолюцією РБ ООН 1960 (2010), Рада Безпеки ООН може розглядати звіти про сексуальне насильство під час конфлікту як частину санкцій щодо Держав. Санкції можуть використовуватися для запобігання сексуальному насильству, і такі заходи складають інструмент забезпечення посилення положень про сексуальне насильство у всіх цих документах.

цих документів:

Національні плани дій щодо реалізації резолюцій ЖМБ – Національні плани дій щодо реалізації резолюцій ЖМБ прийнято як засіб, який допомагає

Державам практично реалізовувати синергію, що існує між резолюціями ЖМБ і ЗР 30. Реалізація ЗР 30 і резолюцій ЖМБ може бути підсилена і підкріплена шляхом включення положень Конвенції про суттєву рівність і окремих рекомендацій ЗР 30 до розробки, реалізації, моніторингу та оцінки НПД щодо ЖМБ. Окремі рекомендації щодо питань жінок, миру та безпеки, визначені у ЗР 30, можуть бути включені і адаптовані до контексту держави, на рівні національного планування дій.

Своїми звітами Раді Безпеки Генеральний Секретар стимулював прийняття Державами НПД з метою покращення реалізації резолюцій ЖМБ на національному рівні. ЗР 30 також рекомендує Державам забезпечувати відповідність НПД Конвенції та підтримувати їх відповідними бюджетами, а Комітет надав рекомендації Державам-Учасницям щодо впровадження НПД (див. Блок 8).

Засіб, спрямований на одночасну реалізацію Конвенції, ЗР 30 і резолюцій ЖМБ, полягає у тому, аби забезпечувати те, щоб плани дій та інші національні стратегії щодо ЖМБ разом вирішували проблеми і реалізовували положення цих документів. НДП, як наприклад, в Австралії (2012-2018), Уганді (2008) і Сполученому Королівстві (2014-2017) підкреслюють, як резолюції ЖМБ базуються на Конвенції, і чітко відстежують зв'язок між зобов'язаннями Держави за Конвенцією і розробкою НПД щодо ЖМБ.

Положення Конвенції можна також безпосередньо включати у НПД. НПД Боснії та Герцеговини, який було розроблено у січні 2010 р., визначає і акцентує зобов'язання Держави за Конвенцією і за резолюціями ЖМБ. Він базується на рекомендаціях Комітету Державі щодо попередніх періодів

звітності і відзначає зв'язок між цими рекомендаціями та Резолюцією РБ ООН 1325. Зокрема, у НПД використано рекомендацію Комітету щодо сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, для формування реакції у цьому питанні за НПД.

Глобальні показники щодо резолюцій ЖМБ – Комплекс із 26 «глобальних індикаторів», які було прийнято Резолюцією РБ ООН 1889 (2009) (див. Блок³), який дає змогу забезпечити спільну основу для звітності Держав та організацій ООН. Їх можна використовувати для спільного здійснення моніторингу та підкріплення реалізації обох документів, оскільки Держави звітуються за глобальними індикаторами через щорічний звіт Генерального Секретаря ООН та через звітування Держави до Комітету CEDAW.

БЛОК 8

Приклад Заключних зауважень Комітету

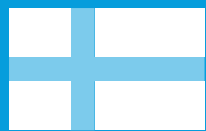
У своїх Заключних зауваженнях за лютий 2014 року стосовно звіту Держави-Учасниці Сьєрра-Леоне, Комітет привітав прийняття Урядом НПД щодо Резолюції РБ ООН 1325 і Резолюції РБ ООН 1820. Комітет рекомендував Державі-Учасниці (1) забезпечити повну реалізацію Національного плану дій за резолюціями Ради Безпеки 1325 (2000) і 1820 (2008), включаючи забезпечення відповідними ресурсами.

ООН ЖІНКИ Є СТРУКТУРОЮ ООН, ЯКА ПРАЦЮЄ НАД ПИТАННЯМИ ҐЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА РОЗШИРЕННЯМ ПРАВ І МОЖЛИВОСТЕЙ ЖІНОК. СВІТОВИЙ ЛІДЕР В ПИТАННЯХ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ЖІНОК ТА ДІВЧАТ, ОРГАНІЗАЦІЯ ООН ЖІНКИ БУЛА ЗАСНОВАНА З МЕТОЮ ПОКРАЩЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ЇХ ПОТРЕБ У ВСЬОМУ СВІТІ.

ООН Жінки підтримує держави-члени ООН у встановленні світових стандартів для досягнення ґендерної рівності та співпрацює з представниками уряду та громадянського суспільства щодо розробки законів, стратегій, програм та послуг необхідних для реалізації цих стандартів. Організація виступає за рівноправну участь жінок у всіх аспектах життя, і зосереджується на п'яти пріоритетних цілях: збільшення лідерства жінок та їх активна участь в процесах розвитку, боротьба з насиллям проти жінок, залучення жінок до всіх аспектів у процесах миробудування та безпеки; розширення повноважень жінок в економічній сфері; надання пріоритетності питанням ґендерної рівності в питаннях державного планування та бюджетування. Окрім того, ООН Жінки координує та підтримує систему роботи ООН у питаннях покращення ситуації з ґендерною рівністю.

Публікацію підготовлено в рамках проекту ООН Жінки «Ґендерна рівність в центрі реформ, миру та безпеки» за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Погляди, висловлені в цьому виданні, не обов'язково відображають погляди структури ООН Жінки, ООН чи будь-якої її афілійованої організації.

Швеція
Sverige

ООН Жінки в Україні
вул. Еспланадна, 20 Київ, 01023 Україна
Тел.: +38 (044) 253 59 80

www.unwomen.org
www.facebook.com/unwomenukraine
www.twitter.com/unwomenukraine